

Juryrapport Excellente Scholen 2015

**O.R.S. Lek en Linge (havo en vwo),
Culemborg**

Schoolrapport Excellente Scholen 2015 (vo)
19EW-03 en 19EW-00 O.R.S. Lek en Linge (havo en vwo)
Culemborg

Contactgegevens

Naam contactpersoon	Dhr. J.B. van Rijn
Telefoonnummer	(0345) 51 28 33
Emailadres	rij@lekenlinge.nl

1. Motivatie van de school om zich kandidaat te stellen

Trendmatig bovengemiddelde resultaten wat betreft in-, door- en uitstroom, goede examenresultaten, in de pas lopen van SE-CE.

Breed en verdiepend aanbod: onder andere tweetalig gymnasium/atheneum; CultuurProfielSchool; aspirant-lid Begaafdheidsprofiel scholen

Lovende visitaties: inspectiebezoek op 13 mei 2014: "een inspirerend bezoek op een inspirerende school"; visitatie tvwo 24 november 2014: heel lovend rapport; voorzitter in nagesprek: "Een van de beste tvwo-scholen die we bezocht hebben".

Ambitieuw schoolklimaat met focus op kwaliteit en kwaliteitscultuur: door Scholen aan Zet genoemd als goed voorbeeld van een school die systematisch werkt aan kwaliteitsverbetering; deelname aan het in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap uitgevoerde onderzoek naar kwaliteitsverbetering; daarin voorbeeldschool!

Samenwerking met Learn (Vrije Universiteit; prof. Jolles en prof. Krabbendam; promotieonderzoek J. Derks) inzake 'jongensachtige en meisjesachtige' leerstijlen. Ook publicatie voor het onderwijsveld.

Systematisch professionaliseringsbeleid voor medewerkers.

Keurmerk opleidingsschool.

2. Excellentieprofiel van de school

2.1 Beschrijving excellentieprofiel

In haar aanmelding beschrijft O.R.S. Lek en Linge het excellentieprofiel, de relatie met de algemene aanpak en de doelen die ze met het excellentiebeleid beoogt, als volgt.

Het excellentieprofiel van de school

Excellentieprofiel: kwaliteit en ambitie.

'Kwaliteit... met Plezier!' heet niet voor niets het strategisch beleidsplan 2012-2016. Wij streven een bovengemiddeld goede school na. Dat is goed voor onze leerlingen. Om zo'n school te zijn en te blijven, zijn kwaliteit ('kwaliteit doet ertoe') en kwaliteitsbeleid het leidende principe. Geleverde kwaliteit wordt gezien en gewaardeerd.

Medewerkers waarderen dit principe en worden uitgedaagd om het beste en het mooiste uit henzelf te halen. Uit het medewerkertevredenheidsonderzoek uit 2014 komt naar voren dat zij

mogelijkheden ervaren zich te ontplooiën (7,8), zich voldoende uitgedaagd voelen in hun werk (8,3), zich betrokken voelen op hun werk (9,4) en met plezier naar hun werk gaan (8,4). De keuze voor dit excellentieprofiel is ingegeven door de gedachte dat een opbrengst- en resultaatgerichte kwaliteitscultuur de basis vormt voor het bevorderen en borgen van bovengemiddeld goed onderwijs. En dat is uiteraard weer in het belang van onze leerlingen. Aansprekend kwaliteitsbeleid gekoppeld aan een mensgerichte, waarderende leiderschapsstijl is ook aantrekkelijk voor de medewerkers. Zie de lovende woorden over onze opbrengstgerichte cultuur in het schoolportret dat Oberon in opdracht van OCW maakte over onze school.

Relatie van het profiel met de algemene aanpak door de school

Het centraal stellen van kwaliteit (breed opgevat, dus niet alleen CE-cijfers en slaagpercentages; ook burgerschapsvorming; ontwikkeling van heel de mens: hoofd, hart en handen; een sportieve habitus; kunst- en cultuurontwikkeling) heeft een enorm stimulerende werking op de kwaliteit van de leerprocessen en de leerresultaten van onze leerlingen.

Aandacht van de leidinggevendenden voor het primair proces (de lessen), het gebruik maken van gevalideerde vragenlijsten over docent- en schoolleidersgedrag helpen enorm om in gesprek te zijn over de kwaliteit van het werk.

Op ontwikkeling gericht leiderschap dat een op groei gerichte 'mindset' bevordert, draagt bij aan verankering van kwaliteit, en kwaliteitsontwikkeling bij de medewerkers die op hun beurt vanuit een bevestigende aanpak leerlingen stimuleren het mooiste en het beste uit zichzelf te halen.

Doelen die de school met het excellentieprofiel beoogt

Het is een krachtige, wellicht de meest krachtige, manier om een hoge kwaliteit onderwijs en leren te bewerkstelligen. En dat – en daar gaat het om in een school – is in het belang van de leerlingen. Het is ook heel aantrekkelijk voor alle medewerkers (inclusief de leiding). Het nastreven van en zien en waarderen van kwaliteit op alle gebieden stimuleert alle medewerkers om op ontwikkeling gericht te blijven. Het kan immers altijd beter...

Het houdt het werk interessant.

Systematisch kwaliteitsbeleid betekent dat je benieuwd bent naar de opbrengsten en de ontwikkeling daarvan. Heb je je ambities gehaald? Wat ging goed (en dat viert men met elkaar!) en wat kan beter?

Magister Managementinformatie Platform is een belangrijk (maar zeker niet het enige) instrument om de opbrengsten in beeld te brengen.

Ook enquêtes helpen (leerlingen- en ouderenuitkomsten; medewerkertevredenheidsonderzoek).

Ook de vakwerkplannen en de informatie uit lesbezoeken geven informatie.

Op basis van de vele onderleggers gaat het vervolgens om het op groei gerichte gesprek, in het onderwijsteam, met de sectie, met een individuele medewerker et cetera.

Zie de passage over onze sterke kwaliteitscultuur in het schoolportret van Oberon over onze school.

Doelgroep

Alle leerlingen.

Alle leerlingen zijn gebaat bij een school die de kwaliteit van het leren, van het onderwijs en van de onderwijsondersteunende processen als leidend principe heeft gekozen.

2.2 Beschrijving aanpak, resultaten, borging en evaluatie

Over aanpak, resultaten, borging en evaluatie van het excellentieprofiel schrijft de school het volgende in haar aanmelding.

Gehanteerde aanpak

Zie elders.

Kwaliteit wordt op alle niveaus centraal gesteld.

We werken met de PDCA-cyclus (Plan, Do, Check, Act) gekoppeld aan de IMWR-cyclus: inspireren, mobiliseren, waarderen en reflecteren.

Normen worden gesteld, waarbij het uitgangspunt is: bovengemiddeld. Bijvoorbeeld lager dan landelijke zittenblijf-percentages; hogere slaagpercentages; lagere vsv-uitstroom (voortijdig schoolverlaten). Die normen zijn ook geëxpliciteerd met betrekking tot het leraar- en leiderschapsgedrag dat we op onze school nastreven. Bij de competentieprofielen voor LB-, LC- en LD-functies is kwaliteit het leidende beginsel.

Op basis van de normen brengen we in beeld (allerlei instrumenten) in welke mate die normen gehaald zijn en wat daarvan de redenen zijn. Op basis daarvan voeren we met elkaar het op groei en ontwikkeling gerichte gesprek.

Wijze waarop doelen worden gerealiseerd

De PDCA-cyclus, mits gekoppeld aan de IMWR-cyclus bij resultaatgericht werken, is algemeen aanvaard als een goede werkwijze om opbrengstgericht kwaliteitsbeleid te voeren.

We werken nauw samen met de Universiteit Utrecht (prof. T. Wubbels en anderen) wat betreft de wetenschappelijk gevalideerde Vragenlijsten Interpersoonlijk Leraarsgedrag en Interpersoonlijk Schoolleidersgedrag en de verdere ontwikkeling daarvan.

We werken samen met de afdeling Learn (prof. L. Krabbendam; prof. J. Jolles; J. Derks, promovendus, onder andere op meerjarig onderzoek op onze school) van de Vrije Universiteit. Het gaat om onderzoeken over de jongensachtige en meisjesachtige leerstijlen en over de waarde van feedback die een growth mindset bevordert.

Mate waarin doelen zijn gerealiseerd

Resultaatgericht kwaliteitsbeleid is niet meer weg te denken uit onze school. Het is echt verankerd. Het draagt enorm bij aan de bovengemiddeld goede kwaliteit van de leerprocessen en leerresultaten en aan het bovengemiddeld inspirerende werkklimaat bij leerlingen én bij medewerkers.

Het centraal stellen van kwaliteit heeft de afgelopen twaalf jaar ook een enorme 'boost' gegeven aan de onderwijsondersteunende en onderwijsfaciliterende processen (P&O; afdeling ICT, bedrijfsprocessen, Financiën, Facilitaire Zaken et cetera).

De na te streven standaard is 'state of the art'.

Borging

Door het werken met de PDCA-cyclus, gekoppeld aan de IMWR-cyclus.

Door het op alle niveaus voor ogen houden van een goede balans tussen een resultaatgerichte en een mensgerichte cultuur.

Door het werken met prestatieafspraken op basis van resultaatgerichte onderleggers tussen raad van toezicht en directeur-bestuurder en de jaarlijkse evaluatie ervan; tussen de directeur-bestuurder en de directeurs van de locaties, met een midterm review en een jaarevaluatie, en

tussen de directeur-bestuurder en staffunctionarissen; tussen de locatiedirecteuren en de teamleiders, met een midterm review en een jaarevaluatie.

Door een goed beleidsplan professionalisering, met ruime facilitering. Daarmee wordt de kwaliteitsontwikkeling van de professionals (docenten, leden van het onderwijsondersteunend personeel en leiding) gestimuleerd.

De inspectie zegt daarover in de nabespreking van het bezoek in maart 2015: "Wat jullie doen aan professionalisering beoordelen we als heel goed".

Evaluatie

De wijze van voeren van resultaatgericht kwaliteitsbeleid staat jaarlijks op de agenda bij het bespreken van de jaarplannen, de vakwerkplannen, de prestatieafspraken op alle niveaus, in de gesprekscyclus van teamleider met zijn teamleden, et cetera.

2.3 Ontwikkeling van het excellentieprofiel

De school noemt in haar aanmelding de volgende plannen voor de verdere ontwikkeling van het excellentieprofiel.

Een punt dat we verder willen verbeteren is: hoe kun je toetsbare en inspirerende doelen stellen met betrekking tot minder makkelijk in cijfers te vertalen, maar o zo belangrijke onderwerpen als growth mindset, differentiatie in de klas en burgerschapsontwikkeling?

Hoe meet je vooruitgang op die gebieden? En hoe doe je dat op een voor docenten inspirerende wijze (geen cijferfetisjisme) waardoor je vooruitgang met elkaar kunt vieren?

Op dat gebied willen we ons graag ontwikkelen en zijn we op zoek naar partners die ons verder kunnen helpen.

2.4 Erkenning

In haar aanmelding beschrijft de school de volgende voorbeelden waaruit blijkt dat het profiel van de school wordt erkend.

Erkenning binnen de eigen omgeving

We zien dat het voeren van resultaatgericht kwaliteitsbeleid stap voor stap is uitgebreid in onze school en nu echt verankerd is.

Werden de Vragenlijst Interpersoonlijk Leraarsgedrag en de Vragenlijst Schoolleidersgedrag aanvankelijk (rond 2000) als enigszins bedreigend gezien, nu zijn het niet meer weg te denken instrumenten in het kader van kwaliteitsbeleid.

Datzelfde geldt voor het werken met prestatieafspraken. In 2007 maakte de raad van toezicht die voor het eerst met de directeur-bestuurder. Nu zijn ze op alle niveaus gemeengoed.

Dat geldt ook voor het bespreken van de resultaten van leerlingen en het opstellen van verbeterplannen (zittenblijf-percentages; de resultaten per vak en per docent; de verschillen in cijfers tussen jongens en meisjes per vak; et cetera).

Erkenning van buiten de school

Deelname aan het in opdracht van OCW gevoerde onderzoek van Oberon over kwaliteitsverbetering op scholen. De rapportage daarover wordt met alle scholen in het voortgezet onderwijs gedeeld. De samenwerking met de afdeling LEARN van de Vrije Universiteit heeft inmiddels tot twee publicaties geleid waar wij aan hebben bijgedragen; een voor het hele vo en een voor de wetenschappelijke wereld op het gebied van de neuropsychologie. De dissertatie volgt binnenkort. Ook met Scholen aan Zet hebben wij informatie over onze aanpak gedeeld.

Bevindingen van de Jury Excellente Scholen ten aanzien van het excellentieprofiel

De school is op 27 oktober 2015 bezocht door twee leden van de Jury Excellente Scholen. Hieronder beschrijven zij hun bevindingen met betrekking tot het excellentieprofiel van de school.

Het excellentieprofiel van de school

De school heeft een voor de school relevant excellentieprofiel.

De directie geeft in het gesprek met de jury aan dat er binnen het brede excellentieprofiel twee belangrijke aandachtspunten te zien zijn in de school, te weten kwaliteit en ambitie.

De heldere organisatievorm toont zich in gemeenschappelijke afspraken en teams, en de gezamenlijk geformuleerde verwachtingen die er binnen de teams zijn ten aanzien van functies en taken in de school.

Een tweede herkenningspunt is de open en stimulerende schoolcultuur waarin de docenten veel ruimte krijgen voor eigen initiatief. Initiatieven worden aangemoedigd maar moeten gebaseerd zijn op een gedegen plan van aanpak en worden besproken en nauwkeurig gevolgd in het relevante onderwijsteam of de sectie. Daar vinden de uitwisseling van ervaringen en expertise, en de evaluatie van een project plaats. Wordt het project of een pilot van meerwaarde geacht voor de hele afdeling of hele school, dan neemt de school dit op in het schoolplan, c.q. beleidsplan en gaat het deel uitmaken van de kwaliteitscyclus. Dit gebeurt op een organische manier.

Voorbeelden van pilots die zijn uitgewerkt tot schoolbreed beleid zijn de ontwikkeling van het tweetalig onderwijs, de profielreis naar New York en het starten met RTTI door het brugklasteam. Het laatstgenoemde systeem druppelt nu geleidelijk de school in.

Het resultaat is dat het excellentieprofiel van de school vooral bestaat uit een schoolbreed gedragen urgentie het best mogelijke voor de leerlingen te bieden en er bij hen uit te halen wat erin zit. Hierbij denken en handelen de teamleden consequent vanuit een positie van zoeken naar mogelijkheden en kansen, en profiteren alle leerlingen van wat het team op deze manier tot stand brengt.

Het excellentieprofiel is relevant, maar kan vanwege de brede interpretatie van de woorden kwaliteit en ambitie, en de verscheidenheid aan teams en secties scherper geformuleerd worden voor de hele school.

Aanpak, resultaten, borging en evaluatie

De school heeft een weloverwogen aanpak met betrekking tot het excellentieprofiel.

Het excellentieprofiel geldt in de ogen van schoolleiding en docenten als vanzelfsprekend voor de hele school. Immers, het draait om alle leerlingen. De locatieplannen en de onderwijsteams vormen een belangrijk uitgangspunt bij de ontwikkeling van de school. In de locatieplannen staan overeenkomsten en verschillen in de leerstijl of motivatie van de leerlingen beschreven, met de bijbehorende aanpak en de speerpunten die voor het schooljaar zijn gekozen. Op basis van de speerpunten uit het locatieplan wordt het teamplan opgesteld dat zich nog meer toespitst op de afdeling en het dagelijks handelen. Het teamplan geeft een goed inzicht in de aanpak en de verwachtingen die de docenten naar elkaar uitspreken, ook ten aanzien van de professionele houding. Het plan speelt in op de leeropbrengsten en zoekt naar verbetering of aanpassing. Ook worden nieuwe collega's grondig begeleid binnen een vierjarig traject, om op die manier de heersende cultuur binnen school te behouden.

De ontwikkeling van het excellentieprofiel

De school heeft concrete plannen om het excellentieprofiel verder te ontwikkelen.

O.R.S. Lek en Linge heeft een aantal belangrijke ambities, maar handelt vanuit de volgende speerpunten.

De school kiest ervoor sterk opbrengstgericht te handelen, maar wil geen afrekencultuur. Zoals de schoolleider het verwoordt: "Wij zijn wars van cijferfetisjisme".

Docenten en schoolleiding streven voortdurend naar kwaliteit door middel van de dialoog binnen de teams. Uit gesprekken met beide geledingen blijkt dat de teams echt het epicentrum zijn van de ontwikkeling in de school. Met als doel dat leerlingen en docenten met een 'growth mindset' naar hun eigen ontwikkeling kijken. Wat kan er wel, in plaats van 'dat kan ik niet'.

Kwaliteit en ambitie vormen de basis voor het ontwikkelen van het excellentieprofiel op de volgende punten.

De school ontwikkelt een vrijeschool-route, die start in augustus 2016. Op die manier wil de school, met dezelfde uitgangspunten kwaliteit & ambitie, tegemoetkomen aan een wens van de omgeving en zich als school steviger positioneren in een krimpgebied.

De school wil doorgaan met specifieke aandacht voor burgerschapsvorming door maatschappelijke projecten zoals het Bosnië-project, waarbij niveau- en schooloverstijgend samengewerkt wordt. Daarnaast heeft Lek en Linge zich ten doel gesteld het LOB-beleid (loopbaanoriëntatie en -begeleiding) te versterken.

Erkenning excellentieprofiel

Het excellentieprofiel van de school wordt zowel intern als extern erkend.

De school werkt nauw samen met universiteiten en hogescholen. Ze zetten regelmatig onderzoeken uit en Lek en Linge is opleidingsschool.

De leerlingen voelen zich in de school gehoord, maar de bekendheid van de leerlingenraad valt wat tegen. Leerlingen weten weinig van de mogelijkheden om via de raad mee te praten over de toekomst van de school. De transparantie die de directie betracht naar de docenten en ouders, werkt niet automatisch door naar de leerlingen. De drie leerlingen in de medezeggenschapsraad worden getraptd gekozen uit de leerlingenraad. Er is wel een initiatief waarbij leerlingen uit de bovenbouw bijles geven aan de onderbouwleerlingen, maar de deelname is beperkt.

Enkele leerlingen geven in gesprek met de jury aan dat zij het beleid op versneld examen doen niet helder vinden. Sommige leerlingen werden gevraagd vervroegd examen te doen en toen anderen aangaven dit ook te willen, kon dat niet. Bovendien werden de individuele leerlingen 'vergeten' bij

de indeling van de PTA's (programma van toetsing en afsluiting), waardoor verwarring ontstond. Dit kan duidelijker en breder ingezet.

Op de vraag of leerlingen vinden dat zij centraal staan in de school, geven ze aan dat ze dit alleen herkennen in de bovenbouw, maar dat dit geen algemeen gedeeld beeld is. Over het mentoraat zijn niet alle leerlingen te spreken en uit het gesprek komt het beeld naar voren dat je als leerling wel mondig moet zijn om te kunnen meedraaien op alle extra onderdelen. De jury vindt dit een belangrijk aandachtspunt op microniveau. Ook de kosten van sommige reizen vormen volgens leerlingen een drempel. Dit draagt bij aan het beeld dat niet alle leerlingen vinden dat ze centraal staan in de school.

De jury heeft diverse referenten gevraagd of zij het excellentieprofiel van O.R.S. Lek en Linge herkennen en de algemene onderwijskwaliteit onderschrijven. De referenten omschrijven de school als excellent. Tevens hebben de referenten de indruk dat O.R.S. Lek en Linge haar kennis en ervaring deelt met derden.

Duurzaamheid excellentieprofiel

Het excellentieprofiel van de school is toekomstbestendig.

Directie en team werken voortdurend aan de toekomst, waarbij de maatschappelijke opdracht en maatschappelijke verantwoording een belangrijke rol spelen. Enkele jaren geleden is de school samengegaan met de vmbo-school en in de naaste toekomst start een afdeling gebaseerd op het concept van de vrijeschool. De school speelt in op actuele ontwikkelingen om het curriculum aan te passen of extra activiteiten in te voegen. Uit de kwaliteitsonderzoeken blijkt dat ondernemerschap, ambitie en integer handelen een centrale plaats innemen.

Vanwege het ondernemende karakter van het team, de breed gedeelde en gevoelde verantwoordelijkheid in de school en de growth mindset die van iedereen verwacht wordt of gaat worden, heeft de jury het vertrouwen dat het excellentieprofiel van de school toekomstbestendig is.

3. Onderwijskwaliteit

3.1 Resultaten

In haar aanmelding geeft O.R.S. Lek en Linge de volgende toelichting bij haar resultaten.

Lek en Linge heeft op alle afdelingen prachtige in-, door- en uitstroomgegevens. Veel leerlingen met een havo-advies (of zelfs lager) doen vwo (in zes jaar). Trendmatig heel lage zittenblijf-percentages; weinig afstroom naar lagere afdeling.

We realiseren een hoog onderbouwrendement; een mooie score op doorstroom van klas 3 naar diploma.

Voortijdig schoolverlaten ligt trendmatig ver onder het landelijk cijfer en ver onder het cijfer van onze regio.

Onderwijsresultaten

In haar aanmelding noemt de school de volgende gebieden waarop ze zeer goede resultaten heeft geboekt.

Doorstromen naar het vwo; dit is veruit de grootste afdeling op onze brede schoolgemeenschap.

Heel lage zittenblijf- en afstroompercentages van klas 1 t/m 6 (zie hinkelpaden).

Bovengemiddeld goede examenresultaten, resultaten kernvakken en in de pas lopen SE en CE.

Trendmatig heel laag vsv-percentage (0,3%) in de school als geheel; daarom geroemd door OCW.

Context waarbinnen de school werkt

De school beschrijft in haar aanmelding geen specifieke omstandigheden waarbinnen ze haar werk doet.

3.2 Onderwijsproces

Over aanbod, zicht op ontwikkeling, didactisch handelen en ondersteuning schrijft de school het volgende in haar aanmelding.

Aanbod

Eigen oordeel aanbod: **Goed**

Uit het inspectierapport naar aanleiding van het bezoek van de vwo-locatie op 13 mei 2015: "De inspectie beoordeelt het onderwijsproces als voldoende tot goed". Aandachtspunten die de inspectie noemde – meer expliciete aandacht voor het leerdoel; meer aandacht voor 'to the point'

feedback – zijn na het bezoek energiek opgepakt. Centraal aandachtspunt in 2014/2015 voor de hele school: feedback geven die een op groei gerichte feedback bevordert.

Uit het visitatierapport twwo: op vier van de zes kenmerken scoort de school 'overwegend sterk'; op twee van de zes kenmerken 'meer sterk dan zwak'. Het pedagogisch-didactisch handelen van de docenten, het taalaanbod en het leerstofaanbod worden daarbij als 'overwegend sterk' beoordeeld. Sinds 2013 is Lek en Linge CultuurProfielSchool, na een lovende visitatie. We zien brede culturele vorming, zowel in de les als daarbuiten, als een belangrijk gebied waarin leerlingen hun creatief talent kunnen ontdekken en ontwikkelen. We zien dit als een belangrijk onderdeel van de vorming van onze leerlingen tot zelfstandige en positief kritische deelnemers aan onze maatschappij, die op een creatieve en flexibele manier leren denken en handelen. Dit jaar zal een voortgangsvisitatie plaatsvinden. Inmiddels zijn we een samenwerkingsverband aangegaan met de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht op het gebied van uitwisseling van kennis ten aanzien van kunsteducatie, uitwisseling docenten en het beschikbaar stellen van stageplaatsen voor docenten.

Excellentiebevordering (uit inspectierapport 13 mei 2015): "Leerlingen kunnen internationale talencertificaten halen (onder andere van Goethe-Institut voor het vak Duits, DELF voor Frans, DELE voor Spaans en IB voor Engels). Lek en Linge is CultuurProfielSchool, biedt Bèta-Excellente aan, er is extra aanbod op sportgebied en leerlingen kunnen voor het vak Chinees kiezen."

Sinds februari 2015 is Lek en Linge aspirant-lid van de Vereniging BegaafdheidsprofielScholen.

Rekenen: in zogenoemde 'steruren' wordt de les besteed door inzet van het rekenprogramma SmartRekenen. Dit is een adaptief programma met de mogelijkheid van thuiswerken.

Per locatie is er een rekencoördinator die het overall toezicht houdt. Tevens is er een aparte examencoördinator voor het afnemen van de rekentoetsen en het rekenexamen.

Taal: er is aandacht voor taal bij alle vakken, met name gericht op begrijpend lezen. De sectie Nederlands zorgt schoolbreed voor aandacht voor taal en literatuur, bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van een kaartje met spellingsregels aan iedere leerling en docent. Daarnaast zijn er verschillende schoolbrede taalgerichte activiteiten, zoals het Groot Lek en Linge Dictee en de Week van de Poëzie. Tijdens deze week wordt in iedere les een gedicht voorgelezen.

Vorbereiding studie- en beroepskeuze: de voorbereiding op studie- en beroepskeuze start in de derde klas. Er wordt een intensief door de mentoren begeleid profielkeuzetraject gevolgd. In de derde klas maken leerlingen tijdens projectdagen kennis met de beroepspraktijk. Een aantal leerlingen volgt een dag een meeloopstage. In de bovenbouw wordt de studie- en beroepskeuze begeleid gedurende de mentorlessen en vanuit het decanaat. Een van de activiteiten daarin is de Dolle dinsdag; oud-leerlingen geven tijdens deze dag voorlichting over hun studiekeuze.

Aanbod voor wat betreft basiswaarden van de democratische rechtstaat: er is veel aandacht voor democratisch-burgerschapsvorming. Dit is verweven in alle activiteiten van de school, zowel in de les als daarbuiten. Zie voor de schoolbrede visie de brochure Basiswaarden rechtstaat en democratisch burgerschap ORS Lek en Linge.

Zicht op ontwikkeling

Eigen oordeel zicht op ontwikkeling: **Voldoende**

Vier keer per jaar worden leerlingbesprekingen (drie besprekingen en een overgangsvergadering) gehouden, die door de mentor en teamleider voorbereid worden. Op basis van de leerlingbespreking volgt een plan van aanpak voor de leerlingen die besproken zijn.

In het locatieoverleg worden de resultaten op jaarlaagniveau besproken en geanalyseerd en worden acties vastgesteld.

In de onderwijsteams wordt gesproken over mogelijkheden voor differentiëren. Daarnaast is in het Lek en Linge-scholingsprogramma scholing opgenomen met betrekking tot omgaan met verschillende leerstijlen en differentiëren naar niveau.

Indien noodzakelijk wordt een individueel ontwikkelingsplan (IOP) in overleg met leerling en ouders opgesteld en wordt een leerling besproken in het zorgadviesteam (ZAT).

De secties werken met vakwerkplannen.

Jaarlijks vinden gesprekken met secties plaats waarin onder andere de doorlopende leerlijn een belangrijk aandachtspunt vormt.

Voor de vwo-locatie zijn de aandachtspunten als volgt.

- Vakinhoudelijke uitdaging bieden op vwo-niveau. Secties worden bevraagd over de manier waarop ze lesgeven aan leerlingen die meer kunnen. Er wordt besproken op welke wijze de vaksectie differentieert naar niveau.
- Omgaan met verschillende leerstijlen van leerlingen, waaronder een jongensachtige en meisjesachtige leerstijl. De verschillen in cijfers tussen jongens en meisjes worden besproken en de secties zijn gericht op het reduceren van het verschil, door te variëren in didactiek en door vakinhoud specifiek te richten op verschillen tussen jongens en meisjes.
- Voorbereiding en aandacht voor profielkeuze en voor studie- en beroepskeuze. Docenten hebben in hun vaklessen aandacht voor de betekenis van hun vak in de beroepspraktijk en wat het betekent om dit vak te studeren.

Didactisch handelen

Eigen oordeel didactisch handelen: **Goed**

Alle startende docenten op O.R.S. Lek en Linge volgen een meerjarig intensief begeleidingstraject waaronder een beoordelingstraject waarbij het didactisch handelen centraal staat. Aan de hand van een lesobservatieformulier worden de pedagogische en didactische vaardigheden beoordeeld en nabesproken. Indien gewenst/noodzakelijk wordt er extra ondersteuning geboden door een algemeen praktijkbegeleider (APB'er). Deze kan verdere ondersteuning en advisering bieden door extra lesbezoek met eventuele inzet van video-interactiebegeleiding. Wij streven een opendeurklimaat na waarbij collega's inclusief locatieleiding bij elkaar binnen kunnen lopen. Het pedagogisch-didactisch handelen is een agendapunt in de individuele gesprekscyclus. Het geven van op groei gerichte feedback is een schoolbreed speerpunt (zie hiervoor ook locatie- en teamplannen).

Op de agenda van het locatieoverleg staan regelmatig gegevens over het wegsturen van leerlingen, hoe vaak dat gebeurt en bij welke docent. Bij aanleiding wordt er met betreffende docent gesproken over oorzaken en oplossingen.

Er is beleid over de frequentie van het afnemen van een Vragenlijst Interpersoonlijk Leraarsgedrag (VIL) door leraren in klassen. De VIL is een wetenschappelijk gevalideerd reflectie-instrument, ontwikkeld aan de Universiteit Utrecht. De resultaten zijn input voor het (jaarlijkse start- of evaluatie)gesprek hierover. Tevens wordt er jaarlijks in de brugklas, de derde klas en het examenjaar een leerlingenenquête afgenomen. De vragenlijst is van Vensters voor Verantwoording, aangevuld met schooleigen vragen, waarin onder andere ook naar het handelen van de docenten gevraagd wordt.

Teamleiders bezoeken minstens eenmaal per jaar een les van docenten uit hun team. Deze lesbezoeken hebben voor het havo de volgende aandachtspunten: helder maken van leerdoelen; op groei gerichte feedback, en aandacht voor het huiswerk. Deze lesbezoeken worden nabesproken door teamleider en docent, waaruit aandachtspunten geformuleerd worden.

Ondersteuning

Eigen oordeel ondersteuning: **Voldoende**

De mentor is het eerste aanspreekpunt voor de leerling en ouders bij problemen rond welbevinden van de leerling en/of schoolresultaten.

Het ondersteuningstraject in school biedt de volgende mogelijkheden:

- counseling door hiervoor geschoolde docenten;
- advisering door orthopedagoge;
- bespreking in het zorgadviesteam;
- schoolmaatschappelijk werk;
- ondersteuning en begeleiding door onderwijsassistenten;
- opstellen individueel ontwikkelingsplan;
- training executieve vaardigheden voor onderpresterende leerlingen.

Ter ondersteuning van alle medewerkers die te maken hebben met de begeleiding, de ondersteuning en de zorg van leerlingen werkt de school met een Protocolleboek Zorg dat jaarlijks wordt geüpdatet.

Indien nodig worden extra ondersteuning en begeleiding aangeboden door een onderwijsassistent. Verder is er de mogelijkheid tot deelname aan de huiswerkklas voor leerlingen die niet toekomen aan het zelfstandig maken van het huiswerk.

3.3 Schoolklimaat en veiligheid

In haar aanmelding merkt de school het volgende op over het klimaat en de veiligheid op school.

Schoolklimaat

Eigen oordeel schoolklimaat: **Goed**

In maart 2015 heeft de inspectie in het kader van een schoolbezoek op 1, 2 en 3 april 2015 een leerlingenvragenlijst over sociale kwaliteit uitgezet onder derdeklassers. Onze leerlingen geven de school een 7,6 voor schoolklimaat en sociale veiligheid (landelijk havo: 7,2). Deze positieve score is in lijn met de leerlingenenquêtes die wij jaarlijks afnemen, in klas 3, klas 1 en in alle examenklassen.

De school als geheel en ook de havo-locatie kennen een veilig en warm pedagogisch klimaat. We hechten eraan dat leerlingen zich gezien en gekend voelen. In alle jaarlagen besteden we in het begin van het jaar in verschillende activiteiten bewust aandacht aan groepsvorming, verschillen tussen mensen en het schoolklimaat. Met name in havo 4 doen we dat intensief, omdat deze jaarlaag bestaat uit veel leerlingen met een verschillende herkomst (havo 3, havo 4, vwo 3, vwo 4, havo 3 Lingeboorh, vmbo 4 Lingeboorh, eigen vmbo-locatie klas 4, en van buiten onze eigen school). Met een gericht programma, vormgegeven door psychologen van FC de Krachtpatsers en de mentoren, wordt van deze groep één groep gevormd. Leerlingen van verschillende geaardheid respecteren elkaar. Veel leerlingen deden actief mee aan de Paarse Vrijdag en hadden iets paars aan. Ook dit kenmerkt een sfeer van ruimenkendheid en wederzijds respect.

Leerlingen geven dit aan in de leerlingenenquêtes en in de jaarlaaggelgesprekken die door de locatieleiding met leerlingen gehouden worden. Dit krijgen we ook terug uit de jaarlijkse ouderenenquêtes en uit de verslagen van klankbordgroepen. Bij de individuele VIL's van de docenten is het een expliciet onderdeel van bevraging. Uit de rapportage van wegstuurgegevens kunnen eventueel ook conclusies getrokken worden; hier vindt de analyse behalve op individueel leerling- en docentniveau ook op groepsniveau plaats. De resultaten worden besproken in de locatieleiding en de onderwijsteams.

Er wordt gedurende het schooljaar en ook tijdens speciale weken aandacht besteed aan pesten en aan het veilig gebruik van sociale media.

De leerling krijgt kansen en mag ook fouten maken. Er gelden duidelijke regels met ook ruimte voor een docenteigen invulling. Er zijn procedures vastgesteld voor bijvoorbeeld te laat komen of verwijdering uit de les.

Iedere leerling heeft een mentor. Leerlingen kunnen ook gebruik maken van counseling of schoolmaatschappelijk werk.

Veiligheid

Eigen oordeel veiligheid: **Goed**

De resultaten van de door de inspectie afgenomen leerlingenvragenlijst over sociale kwaliteit zijn goed (7,6; landelijk 7,2). Ook uit de vragenlijst van Vensters voor Verantwoording blijkt dat leerlingen zich heel veilig voelen op school. Ook ouders geven in de VvV-enquête jaarlijks aan dat zij de school als heel veilig voor hun kind ervaren. Zowel ouders als leerlingen zitten circa een punt hoger dan het landelijk cijfer op de stelling: 'Mijn kind voelt zich veilig op school'.

Een extra monitoringmiddel is de incidentenregistratie. Naast al eerder vermelde zaken als duidelijke regels en de inrichting van een begeleidingsstructuur:

- het voorleven door docenten en medewerkers van gewenste omgangsvormen;
- training voor mentoren in Leefstijl;
- het bespreekbaar maken van omgangsvormen en respect in de mentorlessen en bij alle vakken, maar zeker bij vakken als maatschappijleer en aardrijkskunde;
- het hebben van een pestprotocol als onderdeel van ons schoolondersteuningsplan (SOP);
- extra aandacht voor het fenomeen pesten tijdens de het project De week van de verdraagzaamheid;
- structureel overleg met een wijkagent om zodoende trends en aandacht vragende gebeurtenissen in de gemeente of wijk te bespreken (voeling houden).

De school heeft een veiligheidsbeleidsplan en een anti-pestprotocol.

De schoolcultuur is ervan doordeesemd dat de sociale veiligheid het meest gediend is bij

- een open, positief en warm pedagogisch klimaat;
- een cultuur ook van 'samen': medewerkers en leerlingen; docenten en onderwijsondersteunend personeel; medewerkers en ouders; medewerkers en leiding;
- een cultuur waarin kwaliteit ertoe doet en professionele groei gestimuleerd wordt, een cultuur dus ook waarin verantwoordelijkheid zo veel mogelijk bij de professionals ligt en waarbij die professionals zich daarover verantwoorden (geen afrekencultuur);
- een cultuur met betrokkenheid en eigenaarschap van leerlingen en medewerkers, met ruimte voor initiatieven.

Het bevorderen van een veilig en inspirerend leef- en leerklimaat in onze school is het meest gebaat bij vertrouwen op de professionele houding van medewerkers en stimuleren van die houding. Dat bevordert de bekwaamheid om in complexe situaties die de (sociale) veiligheid betreffen steeds weer een verantwoorde afweging te maken. Daar draait het om bij professionaliteit, zeker als goed opgeleide professionals dit samen doen.

De bedoeling van dit veiligheidsplan, met als bijlage veel protocollen en procedures, is die bekwaamheid te ondersteunen en te versterken door een goede mix van preventief en curatief beleid.

Gebruikt(e) instrument(en) en resultaat

In de aanmelding geeft de school geen toelichting over gebruikt(e) instrument(en) en resultaat.

3.4 Kwaliteitszorg en ambitie

In de aanmelding geeft de school de volgende toelichtingen over evaluatie en verbetering en de kwaliteitscultuur op de school.

Evaluatie en verbetering

Eigen oordeel evaluatie en verbetering: **Goed**

Uit het inspectierapport naar aanleiding van het inspectiebezoek op 13 mei 2014: "Een sterk punt van O.R.S. Lek en Linge is het kwaliteitsbeleid. [...] De school verzamelt systematisch resultaten van het onderwijsproces en de opbrengsten, analyseert deze gegevens, stuurt bij en maakt concrete verbeterplannen waar nodig. Kenmerkend voor de professionele manier van borgen van de kwaliteitszorg is het stelselmatig werken volgens de PDCA-cyclus."

Zie ook de in paragraaf 2.1 van dit rapport genoemde passage uit het schoolportret van Oberon. Met elke docent wordt een startgesprek (doelen stellen) en een evaluatiegesprek (terugblik) gehouden, waarin veel zaken als resultaten, pedagogisch-didactisch handelen aan bod komen, alsmede scholing (via het schoolbrede aanbod in de vorm van DOS-middagen of individuele scholing), de afname van de Vragenlijst Interpersoonlijk Leraarsgedrag en verdere ambities. Tevens worden gedurende het schooljaar lesbezoeken gehouden.

Voor nieuwe docenten geldt een beoordelingstraject van een jaar en vervolgens een follow-up-jaar. Bij nieuwe docenten hanteert de school de beoordelingscyclus.

Er is een duidelijke planning- en evaluatiecyclus (PDCA-cyclus). Mede op basis van het strategisch beleidsplan 2012-2016 Kwaliteit met plezier, het schoolplan 2014-2018, de behaalde resultaten en ontwikkelingen op de locatie, maakt de locatiedirecteur het locatieplan. Hierop sluiten de teamplannen aan, mede op basis van evaluatie van de eerdere teamplannen tijdens de beleidsmiddag in juni. Op basis van locatie- en teamplannen maakt de locatiedirecteur prestatieafspraken met de directeur-bestuurder en maken teamleiders prestatieafspraken met de locatiedirecteur. Deze afspraken worden aan het eind van het schooljaar geëvalueerd. De teamleiders en locatiedirecteur nemen op regelmatige basis een Vragenlijst Interpersoonlijk Schoolleidersgedrag af en nemen de resultaten door met hun leidinggevende. Op basis hiervan worden aandachtspunten geformuleerd. Eens in de drie jaar wordt een medewerkerstevredenheidsonderzoek afgenomen, waarin onder andere vragen zijn opgenomen ten aanzien van het management van de school. De gehele kwaliteitscyclus is weergegeven in de notitie Kwaliteitsbeleid op Lek en Linge die door bureau Oberon is samengesteld op basis van het onderzoek dat zij verricht heeft.

Tevredenheidsonderzoeken (zoals opgegeven in de aanmelding)

	Afame	Jaar afame	Aantal respondenten	Gemiddelde van de school	Landelijke benchmark
Medewerkertevredenheid	Ja	2014	45	7,6	6,7
Oudertevredenheid	Ja	2014	110	8,1	7,3
Leerlingtevredenheid	Ja	2014	120	6,9	6,8

Kwaliteitscultuur

Eigen oordeel kwaliteitscultuur: **Goed**

Uit het medewerkertevredenheidsonderzoek komt naar voren dat medewerkers veel ruimte voor initiatief ervaren (8,5), de visie en doelstellingen van de school onderschrijven (8,2) en het leiderschap positief beoordelen (8,3).

Uit de Vragenlijsten over Schoolleidersgedrag van de Universiteit Utrecht komt naar voren dat de leidinggevendenden door medewerkers worden gekenschetst als gezaghebbend en tolerant.

Er wordt regelmatig schoolbreed gecommuniceerd over de visie van de schoolleiding (bijeenkomsten en interne berichtgeving), verder in de locatieleiding en op locatieniveau via een regelmatige nieuwsbrief. Veel verantwoordelijkheid wordt vervolgens bij de secties en de onderwijsteams neergelegd. Teamplannen ontstaan voor het grootste gedeelte bottom-up binnen de gestelde kaders van het school- en locatieplan.

Schoolbrede scholing/deskundigheidsbevordering sluit per jaar aan op een thema (DOS-middagen en de jaarlijkse studiedag).

Eenieder (docenten en onderwijsondersteunend personeel) heeft zijn eigen verantwoordelijkheid en is aanspreekbaar op resultaten en het effect van het eigen handelen.

De kwaliteitscyclus is beschreven in de notitie Kwaliteitsbeleid en in het onderzoeksverslag van Oberon.

Bevindingen van de Jury Excellente Scholen ten aanzien van de algemene onderwijskwaliteit

Toelichting werkwijze jury

Bij het onderzoek naar de algemene onderwijskwaliteit worden de volgende aspecten betrokken: resultaten, onderwijsproces, schoolklimaat en veiligheid, en kwaliteitszorg en ambitie.

Scholen hebben zichzelf beoordeeld op basis van een aantal kwaliteitsstandaarden. De kwaliteitsstandaarden behorend bij onderwijsproces, schoolklimaat en veiligheid, en kwaliteitszorg en ambitie zijn met toelichting opgenomen in de bijlage van het juryrapport. Het eigen oordeel van de school is opgenomen in hoofdstuk 3 van dit rapport.

De jury voert geen eigen onderzoek uit naar de kwaliteit van deze standaarden. Wel toetst zij of in haar onderzoek naar het excellentieprofiel contra-indicaties naar voren komen die tot een oordeel leiden dat afwijkt van het eigen oordeel van de school.

Tijdens het schoolbezoek is de jury gekomen tot de volgende bevindingen ten aanzien van de algemene onderwijskwaliteit van de school.

Resultaten

Eindresultaten verplicht curriculum: de leerlingen behalen cognitieve leerresultaten in examenvakken en resultaten in door- en uitstroom die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met wat van een goede school verwacht mag worden.

De jury heeft een goed overzicht gekregen van de resultaten en de aandachtspunten in een informatiemap. Lek en Linge signaleert een aandachtspunt en neemt direct initiatief om verbetering aan te brengen met positief resultaat. De directie neemt hierin het initiatief en inspireert de docenten tot verbetering waarbij ze weer heldere kaders formuleert.

Resultaten niet verplicht curriculum: de school kan op andere gebieden dan het verplichte curriculum het bereikte niveau zichtbaar maken.

Bij de vakken die buiten het verplichte curriculum liggen, volgt de school de resultaten door evaluatiegesprekken te houden en leerlingen vragenlijsten voor te leggen. Bovendien wordt de school vaak bezocht voor bijvoorbeeld audits, omdat zij een CultuurProfielSchool is en verbonden is aan het netwerk voor tweetalig onderwijs. De school is ook verbonden aan School aan Zet en in die hoedanigheid een referentieschool.

Onderwijsproces

Aanbod: het aanbod bereidt leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. In andere delen van het rapport wordt het aanbod uitgebreid beschreven en in veel gesprekken, waaronder met leerlingen, als belangrijk excellentiepunt genoemd. Het brede aanbod beperkt zich niet tot een aantal vakgebieden maar vertoont een volledige spreiding over de schoolactiviteiten. Brain Skills, extra examenvakken en versneld examen voor sommige leerlingen. Bij cultuur: beeldende kunst, uitgebreide muzikale vorming en theatertechniek. Bij economie: boekhouden en ondernemersvormen. Bij de bètavakken: de aansluiting op het profielwerkstuk. Er is een groot aanbod in talen en buiten het verplichte curriculum zijn er mogelijkheden aangaande sportactiviteiten en is er een intensief programma ten behoeve van democratisch-burgerschapsvorming. De jury heeft van de meeste onderdelen een korte presentatie gekregen en ook hier veel enthousiasme bemerkt bij docenten en leerlingen. Er is een korte, heldere notitie beschikbaar met een overzicht van alle activiteiten, doelstellingen en resultaten. Uit verschillende gesprekken blijkt dat leerlingen al dit moois niet zomaar 'consumeren'. Als je je opgeeft en meedoet, lever je geen half werk. Leerlingen schrijven vaak een motivatiebrief voordat ze deel mogen nemen aan een project. En wanneer een reis erg duur is, helpen de leerlingen met het zoeken van sponsors, om de reis grotendeels te financieren.

Zicht op ontwikkeling: de leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Een van de schoolbrede speerpunten is het voorkomen van afstroom van leerlingen. De school verkrijgt inzicht uit de verzamelde data om daarop te kunnen acteren en het mentoraat te verstevigen.

De school heeft gekozen voor een eigen brugklasgebouw met een eigen sfeer. In een aantal klassen maken leerlingen gebruik van de mogelijkheid om de keuze voor vmbo, havo, vwo uit te stellen. Dit principe wordt soms nog voortgezet in de 2^e klas.

Verder zijn er ook niveau-overstijgende projecten, waarin leerlingen van alle niveaus samenwerken.

Didactisch handelen: het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Alle geledingen op school ervaren het 70 minutenrooster als zeer verrijkend. De docenten geven aan dat zij er beter en rustiger door kunnen lesgeven en meer werkvormen kunnen toepassen. De leerlingen kunnen geen voorbeelden noemen van die verschillende werkvormen, maar waarderen dat zij een deel van hun huiswerk onder begeleiding van de docent in de les kunnen maken. Die mogelijkheid blijkt het meest te worden toegepast.

Uit het gesprek met twee ouders van de medezeggenschapsraad blijkt dat zij persoonlijk hebben meegemaakt dat een ziek kind goed begeleid werd en dat ook de docenten ervoor zorgden dat klasgenoten de zieke leerling opzochten en hielpen met huiswerk. Een jaar ziek zijn vormde geen belemmering voor doorstroom.

Ondersteuning: leerlingen die dat nodig hebben, ontvangen extra aanbod en ondersteuning.

Leerlingen die moeite hebben met leren of met de keuzes die zij moeten maken, krijgen ondersteuning van de betrokken (vak)leerkracht en de mentor. Tijdens het gesprek met de jury blijkt dat niet alle leerlingen dit zo ervaren; hierover verschillen de meningen sterk. Door leerlinggericht te denken en de ouders (in een klankbordgroep) zo veel mogelijk bij de ontwikkeling te betrekken, wordt de leerling op zijn eigen niveau en mogelijkheden aangesproken. Ook de zorgleerling kan extra aandacht krijgen.

Wel blijkt uit het gesprek met de leerlingen dat als je mondiger bent dan een ander, je ook meer voor elkaar krijgt. Soms spreken docenten leerlingen direct aan voor hulp of begeleiding, maar dit wordt niet in het algemeen zo ervaren.

Schoolklimaat en veiligheid

Schoolklimaat: de school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. In het gesprek met de jury noemen de teamleiders de lerende organisatie als onderdeel van het excellentieprofiel. "Docenten zijn 'eager' om hier te werken. De sfeer van hard werken start al op dag één. Nieuwe collega's worden intensief begeleid, maar als je niet past bij de sfeer en houding van de school, red je het niet."

De docent blijft zich voortdurend ontwikkelen door goede begeleidingstrajecten binnen en buiten de school. Er wordt binnen de onderwijsteams gebruikgemaakt van interne expertise, en de begeleiding zet zich voort door de jaren heen. Veel procedures en afspraken berusten op vanzelfsprekendheden en daarin schuilt wel een risico, bijvoorbeeld het verlies van expertise bij vertrek van een teamlid of -leden. De jury adviseert in dit verband om een schoolbrede dialoog te organiseren over waarom de verschillende teams kiezen voor een bepaalde richting en bepaalde kennis opdoen. Dit versterkt ook de onderlinge band en het Lek en Linge-gevoel. De collega's zijn trots op hun school.

Veiligheid: schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Het team vormt een sterke scholengemeenschap die zich kenmerkt door een open en ambitieuze sfeer waar medewerkers veel van elkaar leren en de expertise binnen de onderwijsteams zo veel mogelijk benutten. Dit gebeurt op informele wijze. De school wil het liefst zo weinig mogelijk vastleggen in 'starre' plannen.

Nieuwe collega's worden vier jaar intensief begeleid en ingewerkt door teamleider, mentor en APB'er.

Om afspraken te kunnen evalueren en te borgen is er een boekje over de 'do's en dont's' in de school. Ook bezoeken de teamleiders de klassen nu nog op willekeurige momenten, maar er ligt een vraag vanuit de docenten om dit ook te doen op specifieke punten waarop de individuele docent bekeken wil worden.

Docenten geven aan dat de deuren openstaan en dat je bij elkaar kunt binnen lopen. Als je iets wilt vragen, is het geen probleem hulp te krijgen. Het is een houding en die vraagt veel van de docenten, maar levert ook veel op. Aldus gehoord tijdens het gesprek met de vwo-docenten.

Kwaliteitszorg en ambitie

Evaluatie en verbetering: de school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. De school heeft een initiatiefrijk team van medewerkers die voortdurend worden aangemoedigd en bekrachtigd door een zeer betrokken managementteam.

De maatschappelijke betrokkenheid van bestuur en team toont zich in de fusie met het vmbo, waardoor deze meer praktisch ingestelde leerlingen nu niet gedwongen zijn om elders, buiten Culemborg, onderwijs te volgen. De uitbreiding biedt ook de mogelijkheid om een breder aanbod te realiseren en de uitwisseling van leerlingen van en naar de andere afdelingen beter te begeleiden. De school staat bekend om haar vele maatschappelijke contacten, en vooral ouders noemen Lek en Linge een bijzondere school. Leerlingen vinden het 'normaal'.

Kwaliteitscultuur: de school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Het kwaliteitsbeleid komt in de gesprekken niet of nauwelijks aan de orde, maar staat wel uitgebreid in de informatiemap. De jury heeft daardoor wel een helder beeld van de goede kwaliteit van de havo- en vwo-afdelingen. Uit de gesprekken kan ze duidelijk opmaken dat er naar aanleiding van het kwaliteitsonderzoek van de inspectie, de onderzoeken van het Steunpunt CultuurProfielScholen en het Europees Platform, een grote bereidheid is bij directie en team om verbeteringen direct aan te pakken. Bij nieuwe initiatieven zoals Brain Skills zoekt de school direct aansluiting bij landelijke verbanden of een (landelijke) vereniging om aan algemene kwaliteitseisen te kunnen voldoen.

In diverse gesprekken wordt de open en integere houding van het management genoemd als inspirerende en bindende factor in de school.

4. Conclusie van de jury

Het O.R.S. Lek en Linge is een relatief jonge school, met een relatief jong docententeam. Het verloop onder docenten is laag en ze werken samen om de pioniersgeest vast te houden, door steeds op zoek te gaan naar manieren om het onderwijs te ontwikkelen, zodat dit aansluit bij de leerling. Ook heeft de school een stevig aannamebeleid en een goede begeleiding van nieuwe collega's. Docenten geven aan dat de lat hoog ligt, maar dat ze hier veel voor terug krijgen in de vorm van vertrouwen en ruimte van de schoolleiding.

De leerlingpopulatie is licht gemengd en de school heeft een belangrijke regiofunctie.

Op deze school wordt gewerkt met vertrouwen als uitgangspunt. Docenten ervaren veel vrijheid binnen gestelde kaders en er is ruimte voor initiatieven. Kwaliteit is het uitgangspunt van de school, maar de communicatie over de manier waarop vernieuwing of kennis gerealiseerd wordt en wat daarmee gedaan kan worden, gebeurt nog wat informeel. Het verzamelen van informatie levert waardevolle ideeën op, maar mag steviger worden vastgelegd.

De school werkt volgens duidelijke structuren die alle betrokkenen weten te benoemen en waarbinnen ieders rol helder is.

De school kijkt goed vooruit en anticipeert op wat komen gaat. Zo heeft de school praktische ideeën voor de aanpak met betrekking tot krimp, gaat zij gedegen om met het passend onderwijs en een veranderende schoolpopulatie.

Lek en Linge is een bruisende school waar veel gebeurt en waar de leerling centraal staat. Het excellentieprofiel is stevig verankerd in de mentaliteit en uitvoering van de school.

De jury heeft geen onderscheid kunnen vinden tussen de afdelingen als het gaat om de excellentie. Integendeel, de school handelt zonder onderscheid en kijkt zorgvuldig naar gelijke mogelijkheden voor alle leerlingen.

Alles overzien is de jury van oordeel dat O.R.S. Lek en Linge op basis van de door de jury waargenomen kenmerken en gerapporteerde bevindingen het predicaat Excellente School havo en vwo toekomt.

Bijlage – zelfevaluatie algemene onderwijskwaliteit

Voortgezet onderwijs en praktijkonderwijs

Scholen hebben zichzelf beoordeeld op basis van onderstaande kwaliteitsstandaarden met bijbehorende omschrijving. Scholen kregen het verzoek hun oordeel te waarderen op deze standaarden en dit oordeel te onderbouwen. Deze inbreng is opgenomen in het juryrapport over de school.

1. ONDERWIJSPROCES

1.1 Aanbod

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod; het eigenaarschap van het aanbod ligt bij het team. Het is dekkend voor de examenprogramma's. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzen in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie.

De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren en ze geven de leerlingen voldoende tijd om zich het aanbod eigen te maken. Er gaat geen lestijd onnodig verloren en leerlingen benutten het geboden onderwijsprogramma maximaal. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

1.2 Zicht op ontwikkeling

De school volgt en analyseert de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt uitgaand van de eigen capaciteiten en ten opzichte van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen het onderwijs niet genoeg lijken te benutten, gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. De leraren hanteren daarbij een cyclische aanpak.

1.3 Didactisch handelen

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben, en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen, waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen

de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

1.4 Ondersteuning

Leerlingen die dat nodig hebben, ontvangen extra aanbod en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften extra aanbod en begeleiding gepland. Deze ondersteuning is gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt deze zo nodig bij.

2. SCHOOLKLIMAAT & VEILIGHEID

2.1 Schoolklimaat

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch en didactisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en er heerst een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling. Voor elke leerling is een leraar beschikbaar die zijn/haar ontwikkeling volgt en aanspreekpunt is bij problemen (mentor).

2.2 Veiligheid

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en de omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren brengen leerlingen sociale competenties bij en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

3. KWALITEITSZORG EN AMBITIE

3.1 Evaluatie en verbetering

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet – rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie – waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel bekwaam is en deze bekwaamheid onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie tussen de resultaten en de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties

leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

3.2 Kwaliteitscultuur

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren, wordt door de leraren breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling tussen alle geledingen in de instelling.

De schoolleiding, leraren en het ondersteunend personeel werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.